

S h a k e s p e a r e

- Dobře, Karle. Snad máš pravdu. Ale mohl bys to udělat, už kvůli mně.

- Marně se namáháš. Už tam nevylezu, kdyby si ruce umlátili. A zavři laskavě ty dveře, to jejich plácání mi jde na nervy.

- Slušný člověk řekne prosím, když mu někdo poděkoval.

- Zač mi děkují? Jsou to pitomci, plácají z hecu, věř mi to. Kdo se je o to prosí? Mají brnění, ruce i nohy jim zdřevněly. Sedí tam už dvě hodiny, potřebují si zacvičit. Prosím. Ale proto jim ještě nemusím dělat šaška.

- Líbil ses jim.

- Já se nechci nikomu líbit. Kašlu jim na to. Kdyby trochu rozuměli divadlu, musel by to být propadák. Já ti něco řeknu, Josefe, mezi námi, tohle je tvoje nejmizernější režie, co pamatuju. To přece víš sám, ne?

Mázl pokrčil rameny a zapálil si.

- Ale aby tě to tak nemrzelo, tak tě ujišťuju, že já jsem už taky dlouho nehrál tak nemožně.

- Kritika tě vychválila do nebe. Dneska zase vyšel jeden referát.

- Ukaž... No prosím, zase další trouba. Smolí se s tím celý týden a napíše takovýhle nesmysl. Já vím, že seděl na premiéře i na všech pěti reprízách. Kritik má

přijít, vidět a napsat.

- Třeba: "Karel Severa se beze zbytku sžil se svou postavou a vytvořil výkon otřesně skutečnostný. Nehraje, ale žije svou roli." To vyšlo, jak víš, den po premiéře.

- Kecy, kecy, kecy. Copak můžu něco prožívat, když mi černá šminka teče do očí, když mě škrtí ten pitomý ornát, když musím dávat bacha, abych neutek tomu tvému kouzelníkovi ze štychu? Ať ten pan referent zkusí laskavě něco pocítit při slovech "... přivoním k ní na kři". Taky jste mohli vzít jiný překlad.

- Je to dobrý překlad.

- Já vím. Ale je to pitomá hra. Hele, Josefe, celý život jsem se na tu roli třás jak ratlík na buřta, ale teď vidím, co je to za obludný nesmysl. Něco ti řeknu - ten Shakespeare byl grandiózní podvodník. Psal to na kšeft, prosím, vykrádal, prosím. To by mi ani tak nevadilo. Ale žere mě ta jeho nadutá soudcovská póza. Víš - to, jak se tváří, jako by do tebe viděl a už předem věděl, co u-děláš. Jak dělá, že všemu rozumí a všechno chápe, to mi jde na nervy. Ta role se nedá prostě vůbec hrát, to ti už dneska můžu říct. Tu prostě nezvládneš, nepoddá se ti... Láme tě, nenechá ti nic, co je tvoje, přirezává si tě jako podle lineálu.

- No...

- No to snad ne, lineál to zrovna není, ale takový divný, vyšpekulovaný mustr. Vždyť je to samá schválnost, já nevím, je to k zbláznění... Copak je v tom nějaká lo-

gika? Tak se to přece nikdy nemohlo doopravdy stát. Škr-
tit ženskou! Fujtajbl, to se přece nedělá... A vůbec...
i jinak...

Chvíli bylo ticho.

Severa se zatočil na své šroubovací židli.

- Heleďte, já to dneska dohraju, ale pak s tím praš-
tím. Já už takové nesmysly prostě hrát nemůžu a nebudu.
Vždyť je to blbost na blbost. Vezmi si třeba tu Desdemo-
nu. Je to taková holčička, infantilní typ, to já mám vů-
bec nejradši! A zabouchne se přitom do negra. To může mít
jediný důvod, člověče, věř mi. Je to prostě lačná coura a
jde jen po tom těle. Ale jestli je tohle pravda, jako že
je, copak by ta její sexuální lačnost nesrovnávala moje
rysy s rysy mých přátel a copak by nakonec, po lepší úva-
ze, nelitovala? Já ti říkám, že se Desdemona s tím hnusem
Trouškou vyspala, to prostě jinak ani nemůže být. Nevšiml
sis, jak se na něj věší? Dělá andílka, ale na toho sela-
dóna Cassia letí, na to dám krk. A přitom ten moula neumí
ani přejít pořádně z levého portálu do pravého. A když to
Jago vidí, tak na něj nakonec všichni nasadí psí hlavu.
Je to zkrátka všechno nesmysl. Takový Cassio! Vždyť je to
žoldák, primitiv, ženské se před ním samy pokládají, to
už je tak zákon přírody. A ten že by nechal takovou kytič-
ku na pokoji? Řeknu ti, ta Desdemona vypadá jako šestnácti-
letý miláček, ale když se k tobě přitře, jde z ní taková
vůně... Já nevím, čím se to ta Krausová pajcuje. Je v tom
cítit trochu i koudel z toho jejího falešného drdólu nebo

co. Ale je to takový dech jako z břízy nebo z čerstvé olše. Já nevím... Znáš to, když ve strouze taje sníh, svítí na to slunce a fouká přes to teplý vítr... Je v tom i ta hlína... mokrá a otevřená. Sakra, to by přece ten Cassio nevydržel. Nebo ty její prsty... Nebo ty nohy, hlavně od kolen nahoru, to přece musí hnout i s takovým dřevem, jako je ten Trouška, ne? Řeknu ti, prsa to skoro nemá, ale ženská je to jako chleba. Mě jen tak nějakou zelenou jívou neoblafne, to je prostě všechno podfuk a kamufláž...

Ozval se zvonek a z ampliónu promluvil hlas inspicienta. Mázl se zvedl.

- A řekni Krausové, ať se neopováží jít se nakonec klanět. Jednou je uškrcená, tak má zůstat ležet. Nemám rád, když se mrtvoly chodí klanět. Má, co chtěla, musela s tím počítat. To škrcení je pro takovou potvoru ještě až moc nóbl smrt. Kdybych já byl v kůži toho negra, čtvrtil bych ji za živa. Poslouchej, Josefe, čím ona to ze sebe dělá takovou rusalku? Asi je to v rytmu chůze, ne?

- Ukaž, máš rozmazanou pusou. Ještě prošvihneš nástup.

Mázl vzal do ruky rudou tyčinku.

- Dej to sem, nesnesu, když mi někdo sahá na ksicht.

Severa se otočil na šroubovací židli a nahnul se k zrcadlu.

- Jo a proč jsem tě sem hlavně zatáh. Zařídíš laskavě, aby dali pryč to zrcadlo. Rád bych věděl, co má na Kypru co dělat zrcadlo. Jednou musím říkat blankversy a

nemám náladu vidět při tom za kulisy na Krejzu, jak se tam šťourá v nose a jak se v portále Trouška cicmá s Krausovou.

Zvonek znovu zadrnčel.

- Dělej, člověče.

- No jo, už jdu. Ale říkám ti, hraju to dneska naposled.

x

Byla to poslední repríza Othella v té sezóně.

Severa se z toho dostal ještě lacino. Šikovný advokát dokázal přechodné zatmění úsudku, dočasný výšin z nervové stability a psychickou depresi, takže rozsudek zněl jen na prosté zabití s mnoha polehčujícími okolnostmi.

E v ž e n T u r n o v s k ý